

A joint initiative of the OECD and the European Union,
principally financed by the EU

Posebni slučajeви nabavke u oblastima vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga i odbrane i bezbjednosti

Teja Kolar, Daniel Ivarsson

Podgorica, 26. oktobra 2013.

A joint initiative of the OECD and the European Union,
principally financed by the EU

Oblast vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga

Zakonodavstvo EU

Direktive i odluke

- Direktiva 2004/17/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 31. marta 2004. kojom se usklađuju postupci nabavke subjekata koji djeluju u oblastima vodoopskrbe, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga
- Odluka Komisije 2005/15/EC od 7. januara 2005 o detaljnim pravilima za primjenu postupka predviđenog u članu 30 Direktive 2004/17/EC (izuzeće od primjene Direktive djelatnosti direktno izložene konkurenciji)

Ostali dokumenti

- *Explanatory note* Komisije – Ugovori koji uključuju više od jedne djelatnosti
- *Explanatory note* Komisije – Definicija isključivih ili posebnih prava

Vrijednosni razredi

- Vrijednosni razredi viši od razreda iz Klasične Direktive, izraženi u EUR
- EU vrijednosni razredi se mijenjaju obično svake dve godine
- Trenutni vrijednosni razredi važe do 01.01.2014.

VRSTA UGOVORA	NARUČIOCI U OBLASTI VODOPROVREDE, ENERGETIKE, SAOBRAĆAJA I POŠTANSKIH USLUGA
radovi	5.000.000 EUR
robe i usluge	400.000 EUR

Obuhvat

- Tradicionalno izuzeti iz klasičnih Direktiva
- Operatori iz javnog i privatnog sektora ili oboje
- Potreba za fleksibilnosti, uzimajući u obzir prirodu tržišta na kojima djeluju
- Nema automatske obuhvaćenosti:
 - Mora pripadati definiciji javnog naručioca ili subjekta *i*
 - Mora obavljati relevantnu djelatnost

Subjekti

- Javni naručioci
- Javna privredna društva
- Subjekti koji djeluju na temelju posebnih ili isključivih prava

Subjekti (*nast.*)

- **javni naručioc** koji obavljaju jednu ili više relevantnih djelatnosti

Subjekti (*nast.*)

- **Javna privredna društva** – društva koja obavljaju jednu ili više relevantnih djelatnosti i nad kojim javni naručiocu mogu sprovesti direktan ili indirektan prevladavajući utjecaj na osnovi
 - Vlasništva
 - Financijskog udjela
 - Pravila koja vrijede za poduzeća

- **Prevladavajući utjecaj** se pretpostavlja kao rezultat
 - Većine upisanog kapitala
 - Većine prava glasova
 - Većinske kontrole

Subjekti (*nast.*)

- **Subjekti koji nijesu javni naručioc i niti javna privredna društva i**
 - imaju kao *jednu* od svojih djelatnosti bilo koju od definiranih relevantnih djelatnosti ili njihovu kombinaciju, i
 - djeluju na temelju posebnih ili isključivih prava dodijeljenih od strane nadležnog tijela države članice

Posebna ili isključiva prava

- Temelje se na ovlaštenju dodijeljenom od nadležnog tijela države članice
- Učinak ograničavanja djelatnosti na jednog ili više subjekata
- Znatan utjecaj na mogućnost drugih subjekata da obavljaju istu djelatnost
- Dodjeljuju se *na drugi način nego* u skladu s objektivnim, razmjernim i nediskriminatornim kriterijima

Relevantne djelatnosti

- ✓ Vodoprivreda
 - ✓ Električna energija, gas ili toplotna energija
 - ✓ Iskorištavanje geografskog područja
 - ✓ Saobraćaj
 - ✓ Poštanske usluge
-
- **Oblast telekomunikacija je izuzeta iz primjene Direktive 2004/17**
 - efikasna konkurencija u toj oblasti pa više nije predmet Direktive

Vodoprivreda

- Pružanje ili upravljanje nepokretnom mrežom za pružanje usluge javnosti u vezi s proizvodnjom, transportom/prenosom ili distribucijom vode za piće
 - Uključuje snabdijevanje mreže od strane javnog naručioca
 - Uključuje snadbijevanje mreže od strane drugih subjekata samo kao glavnu djelatnost
- Također: hidraulično inženjerstvo, navodnjavanje ili melioracija zemljišta, kao i odlaganje ili obrada otpadnih voda
- Izuzeto: nabavka vode

Energetika

- Pružanje ili upravljanje nepokretnom mrežom za pružanje usluge javnosti u vezi s proizvodnjom, prijenosom ili distribucijom električne energije, gasa ili toplotne energije
 - Uključuje snabdijevanje mreže od strane javnog naručioca
 - Uključuje snabdijevanje mreže od strane drugih subjekata samo kao glavnu djelatnost
 - Isključuje: nabavku energije ili goriva za proizvodnju energije

- Iskorištavanje geografskog područja u svrhu istraživanja i vađenja nafte, gasa, uglja ili drugih čvrstih goriva

Saobraćaj

- Upravljanje mrežama koje pružaju uslugu javnosti u oblasti saobraćaja željeznicom, automatiziranim sustavima, tramvajem, trolejbusom, autobusom ili žičarom
- Iskorištavanje geografskog područja u svrhu pružanja usluga vazdušnih, morskih ili riječnih luka ili drugih terminalnih objekata prijevoznicima u vazdušnom, pomorskom ili riječnom saobraćaju

Poštanske usluge

- Prethodno su bile unutar klasičnih Direktiva ukoliko se radilo o ‘javnim’ naručiocima
- Sada podložne fleksibilnijem sustavu
- Djelatnosti koje se odnose na pružanje poštanskih usluga, te
- ‘Drugih usluga koje ne uključuju poštanske usluge’

Specifična izuzeća

- Nerelevantne djelatnosti
- Djelatnosti izvan Zajednice
 - U trećim zemljama
 - Ne uključuju uporabu mreže Europske zajednice
- Izuzeće povezanih društva
 - Definicija pojma 'povezano'
 - Grupe društava i poslovna udruženja
 - Pružanje usluga grupi (do 80% prometa)
- Kupnja za daljnju prodaju i najam
 - Daljnja prodaja proizvoda kupljenih na konkurentskom tržištu
 - Nema isključivog prava

Mehanizam općeg izuzeća

- Izuzeće koje se sada dodjeljuje subjektima koji obavljaju djelatnosti u državi članici, koje:
 - su izravno izložene tržišnom natjecanju
 - na tržištima kojima pristup nije ograničen
- Test uzima u obzir opseg liberalizacije (Direktive) i *de facto* barijere za ulaz
- Postupak izuzeća
 - Prijave država članica, naručioca i na inicijativu same Komisije

Glavne razlike u odnosu na Klasičnu Direktivu

- generalno, propisuje fleksibilnija pravila nabavke
- vrijednosni razredi su viši
- naručiocima imaju slobodan izbor između otvorenog, ograničenog i pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje
- naručiocima mogu koristiti sistem kvalifikacije
- poziv za nadmetanje može se objaviti, putem:
 - poziva za javno nadmetanje, *ili alternativno putem*
 - prethodne indikativne obavijesti, i
 - obavijesti o uspostavljanju sustava kvalifikacije

Glavne razlike u odnosu na Klasičnu Direktivu (*nast.*)

- uslovi za učešće u postupku javne nabavke su manje strogi - objektivna i nediskriminirajuća pravila
- pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje može se sprovoditi za prigodnu kupnju kada je robu moguće nabaviti pod posebno povoljnom mogućnosti koja je dostupna samo u kratkom periodu po cijeni znatno nižoj od cijena uobičajenih na tržištu

A joint initiative of the OECD and the European Union,
principally financed by the EU

Oblast odbrane i bezbjednosti

Zakonodavstvo EU

- Direktiva 2009/81/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. o usklađivanju postupaka nabavke za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavci robe i ugovore o uslugama u oblasti odbrane i bezbjednosti koje sklapaju javni naručioc i naručioc te izmjenama i dopunama Direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ
- nova direktiva posvećena nabavci u oblasti odbrane i bezbjednosti
- prijašnje izuzeće iz Direktive 2004/18 za nabavku vojnih proizvoda zamijenjeno specifičnim pravilima Direktive 2009/81
- uvodi se fleksibilniji režim nabavke u ovoj oblasti
 - slična pravila ali se uzima u obzir aspekt bezbjednosti nabavke

Područje primjene

- Vojna oprema
- Bezbjednosna oprema
- Povezani radovi, robe, usluge
- Radovi i usluge za izričito vojne ili bezbjednosne namjene

Odredbe o bezbjednosti

- Obveze zaštite bezbjednosti nametnute naručiocima
- Bezbjednost klasifikovanih informacija
- Bezbjednost opskrbe

Posebna izuzeća

- bitni interesi bezbjednosti
- obavještajne aktivnosti
- kooperativni programi istraživanja i razvoja
- ugovori u trećim zemljama
- međuvladini ugovori vezani za vojnu i bezbjednosnu opremu

Postupci

- Ograničeni
- Pregovarački sa i bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje
- Konkurentski dijalog
- Okvirni sporazumi
- Pravila o podugovaranju

Opće odredbe

- Vrijednosni razredi
- Tehničke specifikacije
- Objavljivanje i rokovi
- Uslovi za učešće
- Dodjela
- Pravna zaštita

A joint initiative of the OECD and the European Union,
principally financed by the EU

Hvala na pažnji!